

11 K miesięcznie
z odsyłką

(bez odsyłki 9-50 K).

Prenumerata zamiejscowa: w Czechach, Austrii, Niemczech, Węgrzech, Szwajcarii 14 K.

Cena numeru 46 h
pojedynczego

Reklamacje otwarte są wolne od opłaty pocztowej. — Redakcja rękopisów nie zwraca i bezimiennych listów nie uwzględnia.

NAPRZÓD

Organ Polskiej Partii Socjalistycznej.

Wychodzi codziennie o godzinie 5 po południu.

Redakcja i Administracja
Kraków, Dunajewskiego 5.
Telefon Redakcji Nr. 396.
Telefon Administracji Nr. 310.
Konto czekowe Nr. 140.256.
Fach pocztowy na listy Nr. 116.
Adres telegr.: Naprzód Kraków.Dział inseratowy:
Grodzka 13, II. p. Tel. 1354.
Konto czekowe 910.

Ceny ogłoszeń: Za miejsce wiersza petitem 70 h, w nadesłanym 1 K. Głosy publiczne po 3 K za wiersz.

Polska pomaga do odbudowania Rosji?

W ostatnich dniach nadchodzą z różnych stron wiadomości w sprawie stosunku Polski do Rosji kołczakowskiej, które muszą w społeczeństwie polskim wzbudzić najżywsze zaniepokojenie. Przedewszystkiem okazuje się, że polskie ministerstwo wojny oficjalnie popiera werbunek do armii generała Judenicza, podkomendnego Kołczaka. Gdy się zważy, że należący do tej armii korpus ks. Lievena usadowił się na Litwie a flanki wojsk polskich, że oficerowie tego korpusu otwarcie traktują Litwę jako część składową odbudowanego imperium rosyjskiego, że w korpusie Lievena służy mnóstwo oficerów i żołnierzy z armii generała von der Goltz, których rząd niemiecki na żądanie koalicji pozornie zdemobilizował, polecając im wstąpienie do armii Judenicza, to rola odegrana przytem przez polskie czynniki rządowe ukaże się dopiero we właściwym świetle.

„Gdy Gazeta Polska“ oraz endecki(!) „Kuryer Warszawski“ wystąpiły poraz pierwszy przeciw werbunkowi do korpusu Lievena, nie chcieliśmy wierzyć, by robota ta działa się za zgodą lub zgola poparciem miarodajnych czynników polskich.

Obecnie zgłosił się do redakcji „Kuryera Warszawskiego“ rotm. armii rosyjskiej Gasztołt i udzielił następujących wyjaśnień:

Inicjatywa zasilania wojsk armii ochotniczej północnej (Judenicza) rosyjskimi zbiegami i dezertierami z armii bolszewickiej wyszła od misji ententy, która też zajęła się tą sprawą i dotychczas ją popiera. Wysyłanie zbiegów pragnących walczyć z bolszewikami w szeregach Judenicza odbywa się najzupełniej legalnie w całkowitem porozumieniu z polskim ministerstwem spraw wojskowych, przy pomocy państwowego urzędu do spraw jeńców drogą na Mławę i Nowo. Ze strony rosyjskiej kieruje tą akcją jako przedstawiciel gen. Judenicza rotm. Jerzy Gasztołt. W ten sposób w myśl rozporządzeń min. spr. wojskowych i naczelnego dowództwa oraz czynnej pomocy misji ententy wysłano do Rosji z górą 5000 ochotników. T. zw. „oddział tuiński“, przewieziony przez Anglików z Rygi do Narwy walczy już na tym froncie w szeregach armii północnej.

Informacje te, o ile dotyczą zachowania się ministerstwa spraw wojskowych, są w zupełności zgodne z prawdą. Werbunek do armii Judenicza nie ogranicza się zresztą do Warszawy. Na podstawie rozkazu ministerstwa spraw wojskowych bawi w Krakowie rosyjska komisja werbunkowa, złożona z podpułkownika Subotkina i porucznika marynarki Danielewskiego. Komisja ta perlustruje jeńców rosyjskich z armii bolszewickiej znajdujących się w obozie w Dąbiu i nakłania ich wszelkimi środkami do wstąpienia do armii Judenicza. W ten sposób wyprawiła już dwa znaczne transporty.

Równocześnie przynoszą dzienniki wiadomość o misji generała Denikina w Warszawie i o wysłaniu polskiej misji do Denikina. Jeżeli te wiadomości się potwierdzą, to będą dowodem, że nie chodzi tu o jakąś „ekstraturę“ żywiołów meskalofilijskich w centralnych władzach państwa polskiego lecz o konsekwentną politykę w duchu p. Dmowskiego, której treścią jest czynne współdziałanie Polski przy odbudowaniu Wielkiej Rosji.

Wobec tego, że restauracja Wielkiej Rosji oznacza zgubę dla Polski, oznacza nie tylko utratę wszystkich kresów wschodnich lecz także zniszczenie prędzej czy później naszej niepodległości i sprowadzenie Polski w najlepszym razie do poziomu autonomicznej prowincji, jak najszystsze i najenergiczniejsze przeciwdziałanie samobójczej polityce czynników warszawskich, podających dłoń śmiertelnym wrogom Polski, jest obowiązkiem całego narodu, przedewszyst-

kiem zaś lewicy niepodległościowej. Jeszcze jest czas, jeszcze plany rosyjskiej reakcji są dalsze od urzeczywistnienia w obecnej chwili, niż byli przed paru miesiącami. Ale niebezpieczeństwo jest groźne. Zapowiadane przez rusofilski odłam prasy koalicyjnej wkroczenie Denikina do Moskwy odrazu zmieniloby konstelację międzynarodową w sposób dla nas katastrofalny. Nie wolno dopuścić, ażeby do tego Polacy mieli przłożyć rękę.

Co ententa winna wziąć pod rozwagę.

Z geograficznych curiosów generała francuskiego. — Maskarada z „czeską“ Słowaczną. — Endecka „skromność“ wobec obcych. — Więcej godności!

Na parę lat przed wojną pewien generał francuski Piepappe, jeśli się nie mylimy, w bardzo poważnym czasopiśmie dowodził, że Gdańsk był portem Hesji elektorskiej.

Charakterystyczne, że generał mógł — choćby z dziejów wojen napoleońskich „przeoczyć“ gdzie się znajduje Gdańsk; jak nie mniej ciekawem jest, że tak wysoki oficer armii utrzymywanej niejako w ciągłym pogotowiu, nastrajanej myślą o odwecie przeciwko Niemcom — mógł ziemie haskie wielokroć bliższe granic Francji, niż brzegów morskich w swej fantazji zapatrywać... w port!

Niedawno zaś Lloyd George, wspominając w parlamencie angielskim o konflikcie cieszyńskim z nieukontentowaniem zaznaczał, że dyplomacya może mieć kłopot z jakimś Cieszyńcem, o której to miejscowości nikt nigdy nie słyszał.

Zapewne Anglikom bardziej znaną była jakaś afrykańska Faszoda i brzegi Bahr-el-Abiadu, niż Cieszyn z jego Olzą; tamten konflikt ich przecież swego czasu emocjonował, gdy Cieszyn wzbudził u nich obojętne wzruszenie ramionami...

Przytoczyliśmy dwie próbki, jak w krajach koalicji wogóle nieznanem jest wszystko co gdzieś poza Ren wybiega.

A jednak ta koalicja wydaje bezapelacyjne wyroki, decydujące o konfiguracji państw, powstających na terytoryach, ujarzmionych przez Niemcy, Austro-Węgry, Rosję...

Świetnie wykorzystali to Czesi. Jak wiele sprawił np. kunszt, iż przezwali się Czechosłowakami? Słowaczyna nigdy przecie nie wchodziła w skład państwa czeskiego. Słowacy tworzą najzupełniej odrębną narodowość... Tyle tylko wspólnego wytworzyło się pomiędzy nimi, a Czechami, że Czesi od pewnego czasu okazali im pomoc w walce z Madziarami — pomoc, jak się okazało nie bezinteresowną, skoro za nią chcą dziś sami ten kraj polknąć — z tą nadzieją, że jako „bracia-słowianie“ łatwiej go, niż Węgry przetrwają.

Punktem zaczepienia było dla nich to, iż na poparcie osobliwej nazwy dwoistej mogli zaprosić garść sympatyzujących z nimi, lub nawet czzechizowanych inteligentów słowackich.

Lecz, gdyby chodziło o podobną karnawałową maskaradę — to Polacy, mający odwiecznie spolszczonych Ormian, z których dwu nawet zasiada w Sejmie konstytuującym w Warszawie, mogliby, przewawszy się chwilowo „Polako-Ormianami“ — żądać — podobnym prawem kaduka — ze spadku po Turcyi... Armenii tureckiej!

„Zrzekamy“ się jednak tej krainy — natomiast tem bardziej żądać musimy, ażeby naszych nie fantastycznych, ale zasadnych postulatów narodowych nie deptano, jak to się już stało np. na Śląsku Górnym, lub Mazurach, gdzie polskie — przez lud swój — ziemie pokazano nam poprzez... szybę plebiscytu, który

Niemcy chcą milionami szykan i marek w wielkie w dodatku fałszerstwo przedzierzgnąć!

Co do dyplomatycznej akcji polskiej możemy jeden wytknąć kardynalny błąd.

Oto jej endeccy aranżerowie tak w polemice swojej zakłámali się, że na Polsec skutkiem jej akcji legionowo-przeciwrosyjskiej ciąży jakaś „wina“ wobec ententy... (Wina narodu, nad którym dokonano przy obojętności Europy wiwileksy; którego tortury tolerowała też Europa, że przeciwko największemu wrogowi broń podniósł!)... Zakłámali się — iż sami wkońcu uwierzyli, że Polsce tylko z laski coś się daje... Zresztą, w ugodowej więc i serwilistycznej zaprawieni polityce, tem skłonniejsi byli do widzenia w żądaniach polskich — jeno supliki. Czyż tacy dyplomaci, jak Dmowski, zdolni są znaleźć wyraz, odpowiadający tej jedynej sile, którą na wschodzie Europy tworzy dziś Polska.

Nie, jako żebracy lub niedobitki, lecz jako kraj, na którego oczy Europy muszą być zwrócone — стоимy przed ententą!

Święto żołnierza polskiego w Warszawie.

Rocznicę wskrzeszenia wojska polskiego w pamiętny dzień 6 sierpnia Warszawa święciła niezwykle uroczyste. Dzień 12 sierpnia, na który przesunięto uroczystość z powodu wyjazdu Naczelnika państwa na front, stał się wielkim świętem narodowym. Uroczystość rozpoczęło zameldowanie się w Belwederze wczesnym rankiem oddziału pozostałych przy życiu żołnierzy i kadrówki i konnego patrolu Beliny, z którymi Komendant po przyjęciu raportu serdeczną odbył rozmowę. O godz. 10 odprawiona została msza polowa na placu saskim w obecności przed stawicielstw wszystkich rodzajów broni i oddziałów załogujących w Warszawie, dowództw, sztabów, nadto reprezentacji władz rządowych z prez. Paderewskim na czele i cywilnych instytucji, wreszcie dyplomatycznych misji zagranicznych. Nacz. Pilsudski przybył w otoczeniu generałów i adjutantów wraz z gen. Henrysem. Po nabożeństwie odbyła się rewia wszystkich wojsk na Krakowskim Przedmieściu przed Naczelnikiem państwa. Tłumnie zgromadzona publiczność entuzjastycznie wznosiła okrzyki na cześć wojsk polskich i ich Wodza Naczelnego. Szczególnym przedmiotem owacy były ulani Beliny oraz żołnierze „kadrówki“.

Po południu odbyły się zabawy dla żołnierzy, przedstawienia dramatyczne, kinematograficzne itp. Punktem kulminacyjnym była wielka zabawa w parku Agrykoli, której przypatrywał się Naczelnik państwa wraz z przedstawicielami władz państwowych, wojskowych oraz misji zagranicznych. Zarówno przebieg uroczystości, świetna postawa żołnierza, jak entuzjazyzm tłumów na cześć wojska i Wodza, zrobiły silne wrażenie na przedstawicielach zagranicznych misji. „Voilà ce la Pologne renaissante“! (oto odradzająca się Polska) — to określenie, które padło w gronie oficerów francuskich, jest najlepszym świadectwem, jak trafnie ze strony gości zagnanicznych oceniono głęboki sens święta żołnierskiego.

Charakterystycznym jest, że słowa te „dosłyszali“ i sprawozdawca „Gazety Warszawskiej“.

Reakcja na Węgrzech.

Wiedeń. (PAT) „Zeit“ donosi z Budapesztu, że wczoraj nagle wzmogły się trudności w tworzeniu nowego gabinetu. Levaszy oświadczył sprawozdawcy „Zeit“ że misja jego się nie udała. Gabinet, który teraz przyjdzie, pójdzie zapewne bardziej na prawo.

Wiedeń. (PAT) „Neues Wiener Abenblatt“ donosi z Budapesztu, że utworzenie nowego gabi-

netu nie doszło do skutku. Sytuacja zmienia się nieustannie; dzisiaj popołudniu przyjdzie do ostatecznej decyzji.

Wiedeń. (PAT.) Wiedeńskie Biuro koresp. donosi z St. Germain: Dzienniki paryskie donoszą, że socjalistyczny poseł Cachin objawił zamiar wniesienia interpelacji co do roli Francji w wypadkach na Węgrzech, a w szczególności w kwestyi wprowadzenia na urząd gubernatora arcyksięcia Józefa.

ARESztOWANIE GARBAYA.

Praga. (PAT.) Czeskie biuro prasowe donosi z Bukaresztu, że prezes węgierskiego rządu bolszewickiego Garbay został uwięziony.

PRZECIW ARCYKSIĘCIU JÓZEFOWI.

Wiedeń. (PAT.) „Neues Wiener Tagblatt” donosi z Budapesztu, że socjaliści dlatego usunęli się od udziału w gabinecie, ponieważ w stronnictwie ich objawił się znaczny opór przeciw osobie arcyksięcia Józefa.

ATAK JUGOSŁAWIAŃSKI NA WĘGRY.

Budapeszt. (PAT.) Węgierskie Biuro korespondencyjne donosi: Wojska jugosłowiańskie zajęły dnia 12 bm. szereg miejscowości węgierskich. Budapeszteńskie misje koalicyjne poczyniły kroki w Belgradzie celem wycofania wojsk okupacyjnych. Wojska węgierskie otrzymały rozkaz nie stawiania zbrojnego oporu.

Wiedeń. (PAT.) Biuro koresp. donosi z Saint Germain: Z półurzędowego źródła donoszą, że Czechosłowacy i Jugosłowianie są zaniepokojeni powrotem Habsburga na Węgrzech. Jest możliwe, że poczynią oni z tego powodu przedstawienia najwyższej radzie.

Wiedeń. Wczoraj rozpoczął się marsz wojsk jugosłowiańskich w zachodnich Węgrzech w kierunku doliny Raby. Krok ten pozostaje w związku z niezarzucenymi wciąż planami stworzenia w zachodnich Węgrzech korytarza pomiędzy Czecho-Słowacyą a Jugosławią.

Posel rumuński u Naczelnika Państwa.

Wczoraj poseł rumuński Floresco wręczył Naczelnikowi państwa list uwierzytelniający króla rumuńskiego, przytem wygłosił nast. mowę: (W skróceniu):

Panie Naczelniku Państwa! Mam zaszczyt wręczyć waszej Ekscelencji listy, przez które zostacie akredytowani przy republice polskiej w charakterze posła nadzwyczajnego i ministra upelnomocnionego króla rumuńskiego. Pragnę złożyć najżywsze i najszczerze życzenia Jego Król. Mości dla pomyślności i wielkości Polski odrodzonej, do których przylączają się rząd rumuński i cała Rumunia. Widząc, że kraj pański zajmuje znów swoje miejsce w rodzinie państw, nikt nie może powstrzymać się od myśli o próbach, które kraj ten przeniósł z takim stoicyzmem. W imię tej przeszłości bolesnej, Polska, ofiara niegdyś niesprawiedliwości i gwałtu, musiała zmartwychwstać nazajutrz po ugruntowaniu nowego porządku świata przez tryumf prawa i sprawiedliwości. Żaden kraj z tego powodu nie może bardziej radować się od Rumunii. Narody nasze nieraz w ciągu wieków podawały sobie ręce. Nasza cywilizacja, jak i wasza, zdążyła ku tym samym urzeczywistnieniom wolności, postępu i wielkości moralnej. By móż być osiągnąć, należy pracować nad ustaleniem i wzmocnieniem między Polską i Rumunią stosunków przyjaźni serdecznej i pełnej ufności. Oto zadanie, któremu poświęcę się ze szczególnem upodobaniem. Śmiem mieć nadzieję, że Wasza Ekscelencya i rząd republiki polskiej ułatwi mi wykonanie mojego zadania, uczając mi swojej życzliwości i swego poparcia.

Na mowę powyższą Naczelnik Państwa odpowiedział:

Panie Ministrze! Ze wzruszeniem wysłuchałem gorących słów, które Pański Dostojny Władea wyraził swoją przyjaźń dla Polski i przesłał życzenia dla mego kraju. Nasza wzajemna sympatya, podyktowana w ciągu wieków przez świadomość wspólnych niebezpieczeństw była zarówno wyrozumowana, jak samorzutna.

I ja i rząd polski będziemy czerpać natchnienie z przeszłości dla wykucia przyszłości. Nasze wysiłki będą zmierzać ku ukształtowaniu polityki, opartej na ścisłej współpracy naszych zamierzeń oraz wspólnej lojalności i jestem przekonany, że Pan użyczy nam w tym względzie swoich zdolności i całkowitego współdziałania w przeświadczeniu, że służąc sprawie naszego zbliżenia, służy Pan sprawie swojej pięknej i sławnej ojczyzny i przyczyni się Pan do ostatecznego zakończenia dzieła pokoju. Polska czuje się szczęśliwą, witając w osobie Pana przedstawiciela sąsiedniego państwa. To sąsiedztwo i wspól-

ne niebezpieczeństwa zrodziły tak w Polsce jak i w Rumunii uczucie żywej przyjaźni. Na tej właśnie przyjaźni opierać będziemy nasze obojętne bezpieczeństwo, które zapewnić powinno narodom naszym warunki, pozwalające im poświęcić się z całą swobodą pracy płodnej i pokojowej. Ożywieni całkowitem wzajemnem zaufaniem będziemy dążyć do zaprowadzenia ładu i poszanowania prawa i sprawiedliwości, które są składnikami cywilizacji, czerpanej przez nasze narody z jednakowego źródła. Pod tą szczęśliwą wróżbą witam Pana w naszym kraju.

OSTATNIE DEPESE.

ROKOWANIA POLSKO-NIEMIECKIE ROZPOCZĘŁY SIĘ.

Berlin. (PAT.) Delegacja polska pod przewodnictwem podsekretarza stanu Wróblewskiego, złożona (jak donosiliśmy) z posłów Korfante-go, Łaszewskiego, Diamanda, majora Starzewskiego oraz 40 rzeczoznawców, która wyjechała na zaproszenie rządu niemieckiego do Berlina dla uregulowania sprawy przejęcia władzy na terytoryach, przyznanych Polsce traktatem pokojowym, jak również dla omówienia ostatecznego załatwienia związanych z tem kwestyi prawnopañstwowych i gospodarczych, przybyła do Berlina. Na dworcu granicznym w Krzyżu powitał delegację przedstawiciel niemieckiego min. spraw zagranicznych. W poniedziałek odbyło się w obecności przedstawicieli ententy w gmachu byłej pruskiej izby panów plenarne posiedzenie z delegatami rządu niemieckiego. Posiedzenie zajął podsekretarz stanu von Haniel, witając delegację i zaznaczając, że mimo, iż Niemcy przystępują do obrad z bolesnymi uczuciami, mają jednak przeświadczenie, że dążenia pojednawcze ujawniają się po obu stronach i pertraktacje doprowadzą do porozumienia. W dalszym ciągu von Haniel wyraził nadzieję, że Niemcy, którzy w myśl traktatu przejdą pod panowanie Polski, otrzymają zupełne równouprawnienie i że będą mogli korzystać ze swego kulturalnego dorobku. Podsekretarz stanu dr Wróblewski odpowiadając po polsku i po francusku powitał przedstawicieli niemieckich i reprezentantów ententy, podnosząc, że Polska mimo, że nie zrezygnowała z przywilejów przyznanych jej traktatem wersalskim, przystępuje do obrad ze szczeremi uczuciami pojednawczymi. Dnia 12 bm. odbyło się przygotowawcze zebranie pięciu delegatów polskich z pięcioma delegatami niemieckimi. Postanowiono podzielić prace na cztery komisje, a mianowicie komisje: administracyjną z sześcioma podkomisjami, komisje dla spraw internowanych, dla spraw gospodarczych o finansowo likwidacyjną. Tego samego dnia odbyło się posiedzenie polskich delegatów, na którym ustalono skład poszczególnych komisji i podkomisji, polecając referentom opracowanie poszczególnych referatów.

GÓRNY ŚLĄSK WŁOŚCI W PRZY NIEMCACH DO PLEBISCYTU.

Bazyłęa. (PAT.) „Daily Mail” donosi, że najwyższa rada postanowiła, że Górny Śląsk w czasie trwania zarządu ententy nie będzie oddzielony od Niemiec.

W KOŃCU WRZEŚNIA NIEMCY ZWRÓCĄ POLSCE JEJ ZIEMIE.

Toruń. (PAT.) Na zjeździe socjaldemokratów, który się odbył w Bydgoszczy, komisarz państwowy Gehl oświadczył, że rokowania polsko-niemieckie w Berlinie mają ustalić termin, oddania ziem przyznanych Polsce na koniec września, albo na początek października.

STRAJK NA GÓRNYM ŚLĄSKU TRWA.

Katowice. (PAT.) Na Górnym Śląsku strajkuje 70% górników. Żądają oni przyjęcia wydalonych górników i wydalenia członków Grenzschutzu, przyjętych w miejsce wydalonych górników.

RATYFIKACJA TRAKTATU ODWLEKA SIĘ.

Berlin. (PAT.) Do pism tutejszych donoszą, że urzędowa ratyfikacja traktatu pokojowego w Anglii nastąpi dopiero po zwołaniu parlamentu kanadyjskiego. W ten sposób dużo czasu upłynie, nim traktat pokojowy zyska moc prawną, do czego potrzebną jest przynajmniej ratyfikacja trzech wielkich mocarstw.

WIDOKI APROWIZACYJNE W EUROPIE.

Wiedeń. (PAT.) Wiedeńskie Biuro koresp. donosi z St. Germain: „Chicago Tribune” ogłasza artykuł dra Surface, który jest ekspertem statystycznym przy delegacie żywnościowym Hooverze, który oświadczył, że aprowizacja świata w najbliższym czasie zapowiada się dobrze. Idzie jedynie o rozdział i dobrą organizację żeglugi, aby okręty nie odbywały niepotrzebnych podróży. Europa w nadchodzącym roku będzie

potrzebowała 15 do 20 milionów ton zboża, z czego Stany Zjednoczone mogą dostarczyć 10 milionów ze swoich nadwyżek. Dwa dalsze miliony mogą być dostarczone przez Kanadę, podczas, gdy resztę bez trudności będzie można dowieźć z Australii i Argentyny. Wedle sprawozdań otrzymanych w Ameryce, w najważniejszych europejskich obszarach zbożowych żniwa zapowiadają się dobrze. Trudności wynikną tylko na polu zaopatrzenia w mięso z powodu braku w Europie urządzeń do rozsyłania mięsa.

Berlin. (Pat.) „Berliner Tagblatt” donosi, że wskutek wzmagającej się drożyzny w Ameryce, dyrektor trustu pszenicznego Panes odbył długą konferencję z Wilsonem, której wynikiem jest zakaz wywozu pszenicy do Europy. Zakaz ten spowodował w Ameryce nadzwyczajny spadek cen chleba i mięsa. Wilson wypowiadał się za polityką pomocy dla Europy, ale zakaz obecny nie jest dla Europy obiecującym objawem.

Z SENATU AMERYKAŃSKIEGO.

Wiedeń. (PAT.) Wiedeńskie Biuro koresp. donosi z Amsterdamu (na podstawie Biura Reutersa): Przywódca większości i przewodniczący Komisji senatu dla spraw zagranicznych senator Lodge wygłosił dłuższą mowę w senacie, w której nazwał związek narodów eksperymentem rozmyślnie wypaczonym. Oświadczył on się za zmianą paragrafu 10 i 15 jeszcze przed ratyfikacją.

HOOVER PRZYJEŻDŻA DO KRAKOWA.

Warszawa, 14 sierpnia. (Tel. własny). Jak się dowiadujemy, amerykański dyrektor żywnościowy p. Herbert Hoover przyjeżdża do Krakowa w niedzielę rano.

Prawdopodobnie zabawi jeden dzień w Krakowie, poczem uda się na Śląsk Cieszyński.

TURCY PRZECIW ARMENIŁ.

Wiedeń. (PAT.) Wiedeńskie Biuro korespondencyjne donosi z Saint Germain: „Petit Parisien” donosi, że Turcy ponownie przygotowują się do zbrojnego wystąpienia w Armenii. Główną rolę mają przytem odegrać Enwer-basza i Mustafa-Kemal. Armia ich składa się z wojska regularnego, z wojsk ochotniczych i z Kurdów i jest liczną tak, że może stanowić niebezpieczeństwo dla Armenii.

ZNEUTRALIZOWANA TRACYA.

Wiedeń. (PAT.) Wiedeńskie Biuro Korespondencyjne donosi: Wedle „New York Herald” zneutralizowane państwo Tracyi będzie obejmowało dwie trzecie Tracyi zachodniej wraz z Deagaczem, jako portem międzynarodowym. Amerykanie zgodzili się na ten kompromis, ponieważ w ten sposób Bułgaria będzie miała wyjście do morza Egejskiego.

O NAZWĘ AUSTRII NIEMIECKIEJ.

Wiedeń. (PAT.) Wiedeńskie biuro korespondencyjne donosi ze St. Germain: Najwyższa rada uchwaliła wczoraj obstawać przy tem, aby w traktacie pokojowym z Austrią używane było tylko określenie: Rzeczpospolita austriacka. „Echo de Paris” dodaje, że rząd wiedeński został zwezwany przez najwyższą radę, aby się wyrzekł nazwy Rzeczpospolita niemiecko-austriacka i aby we wszystkich oficjalnych aktach zwał się rządem rzeczypospolitej austriackiej. Pismo dodaje jednak, że po podpisaniu traktatu pokojowego wolno będzie Austrii wybrać sobie swobodnie nazwę.

DOCHÓD Z UROCZYSTOŚCI 6-GO SIERPNIA. Rozsprzedaż nalepek i pamiątkowych znaczków na dzień 6 sierpnia, przyniosła z 25 stoliczków w Krakowie oraz z Jędrzejowa i Przemyśla czystego dochodu K 7046 h 69, marek 60.65, rubli 4, którą to sumę złożyła Sekcyi szpitalnej Ligi kobiet na cele pomocy dla chorych żołnierzy w szpitalach krakowskich.

Jeszcze tylko dzisiaj można się w

Kinoteatrze „SZTUKA”

Hotel Saski, przy ul. św. Jana 6

największe współczesne arcydzieło Rudyarda Kiplinga

NAULAHKA

dramat egzotyczny w 6 częściach.

W PIĄTEK NOWY PROGRAM
wspaniały dramat Pathe Freres

Mater Dolorosa

i wesoła komedia

Prince dzieckiem szczęścia.

Zupełna porażka bolszewików.

ODWRÓT BOLSZEWIKÓW NA GALYM FRONCIE.

Warszawa (PAT). Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich z 13 b. m.:

Front litewsko-białoruski: Pościg pobitego przez nasze wojska nieprzyjaciela trwa w dalszym ciągu. Pod Smolewicami, 30 km. na północny wschód od Mińska, stawiał, wzmocniony nadeszłymi posiłkami nieprzyjaciół, zacietw opór. Na odcinku na południowy wschód od Mińska rozbiły nasze wojska tylnie straże, wycofujących się na Bobrujsk bolszewików i osiągnęły linie Ihumen—Dertyn. W Puszczy, między Słuckiem a Szczytą, została brygada bolszewicka otoczona i wraz z dowódcą gen. Grigorjewem i sztabem wzięta prawie w całości do niewoli. Resztki tej brygady rozprószyły się po lesie. Na wschód od Słucka oddziały nasze ciągnęły linię rzeki Słuczy i Śliwki. Na odcinku Wilejki odrzucono nieprzyjaciela poza Kizwilię, na linii rzeki Serwez(?). Na odcinku Łunińca wzmocniona działalność bojowa naszych oddziałów.

Front wołyński: Oddziały strzelców dywizyj gen. Bernarda, postępując planowo naprzód i łamiąc opór nieprzyjaciela pod Klewaniem, popieranego energicznie przez własną artylerię, zajęły w nocy z 12 na 13 sierpnia, po kilkugodzinnych zacietw bojach, Równu, zdobywając stopniowo silnie obsadzone przez piechotę i artylerię zachodnie i południowe forty. Dowódca wołyńskiego frontu, gen. Listowski, przebiegł dnia 13 b. m. do Równa. Oddziały gen. Aleksandrowicza zajęły Zdobunowo i Szumsk. Zdobyć znaczną, jeszcze nie obliczoną. W rejonie Stepania walki w toku.

Front galicyjski: Nad Zbruczem spokój. Na północ od Podwoleczysk nasza akcja postępuje planowo.

W WIELKOPOLSCE.

Poznań. (PAT) Komunikat wojskowy z 13 bm.: Front północny: Na Bągolin słaby ogień minowy. Pod Łukaszewem odparto silny patrol niemiecki. Zresztą bez zmiany. Front zachodni: Prócz słabego ognia pod Kamienną spokój.

Ostatnie zwycięstwa oddały w ręce polskie ostatecznie ważną linię kolejową, łączącą prosta i najkrótszą drogą Wilno, Lidę, Baranowicze, Łuniniec, Samy, Równu, a przez zajęcie Zdobunowa i Galicyę (przez Radziwiłłów - Broty). Transporty polskie nie muszą już wykonywać przez to okrzęnej drogi z Wołynia na Litwę przez Brześć.

ZA ZBRODNIĘ.

Warszawa (PAT). W tych dniach rozstrzelano w Łucku znanego organizatora band bolszewickich, Szeleściuka z Dolgoszyl, powiatu Dubno. Niemal od chwili zajęcia Łucka Szeleściuk prowadził agitację przeciwpolską na terenach w pobliżu linii frontu. Między innymi on to był inicjatorem okrutnych zbrodni, dokonywanych przez rozjuszonych tłumy w Łucku w końcu czerwca. Ofiarą mordów padło wówczas kil-

kadziesiąt osób. Prócz tego Szeleściuk uczestniczył w całym szeregu rabunków, morderstw i gwałtów.

LITWA PROSI O WYMIANĘ TOWARÓW.

Wilno. (PAT) Rząd litewski zwrócił się do rządu polskiego z prośbą o dostarczenie 100 wagonów nafty, oraz innych artykułów ropnych w zamian za zboże lub len. Ogólna suma proponowanej transakcji wynosi 15 milionów marek.

Rosyjscy i czescy reakcyoniści przy robotcie.

„Pravo lidu”, organ obecnego prezydenta ministrów Tusara, przynosi sensacyjne rewelacje o propagandzie monarchistycznej w Czechach. Na czele tego ruchu stoi b. poseł do austriackiej Rady państwa Dürich, który w czasie wojny pracował gorliwie nad oddaniem korony czeskiej księciu Connaught lub jednemu z rosyjskich wielkich książąt. Dürich wydaje obecnie w Smichowie reakcyjno-monarchistyczne pismo „Staroslovan”, którego pierwszy numer skonfiskowano z powodu napaści na prezydenta Masaryka i propagandy monarchistycznej. Z tego pisma wynika, że czescy monarchiści i czarnosecinicy mają co piątek schadzki w hotelu „pod złotą gęsią” w Pradze razem z rosyjskimi reakcyjnymi oficerami. Założyli nawet w Pradze filię b. ochrony rosyjskiej, na czele której stoi pułkownik żandarmerii Temnikow, osławiony z powodu tępienia rosyjskich rewolucjonistów. Temnikow pozostawał w ścisłych stosunkach z inspektorem czeskiej policji wojskowej Novotnym, którego w tych dniach aresztowano z powodu podburzania do buntu i defraudacji. **Duszą rosyjsko-czeskiej reakcyjnej agitacji jest agent Kołczaka Wergun, który przywiózł z Paryża 600.000 franków na swą robotę.** Dla propagandy prasowej rozporządza tzw. Rosyjską Agencją Telegraficzną, której informacje przejmują także „Narodni Listy” i „Cech” (a także Polska Agencja Telegraficzna), chociaż kłamliwość tych wiadomości rzuca się w oczy.

Sprawa Galicyi wschodniej.

Korespondent paryski „Gaz. Warszawskiej” domosi:

Jak nam zupełnie wyraźnie oświadczone w kołach Delegacji polskiej na konferencję pokojową — Galicya wschodnia w zasadzie została oddana Polsce czasowo, **prawdopodobnie na lat 15-cie** i to pod warunkiem, że krajowi temu wydany zostanie **Statut autonomiczny**.

Opracowanie tego statutu powierzono Komisji do Spraw Polskich przy Konferencji pokojowej, której obecny skład jest następujący: prof. R. H. Lord (Ameryka), p. Bourdillon (W. Brytania), gen. Le Rond (Francja), markiz della Porretta (Włochy) i p. Otchiai (Japonia).

Jak nas poinformowano, Komisya do spraw polskich wzięła za zasadę swych obrad nad statutem znany już projekt, złożony w pierwszej połowie lipca Naczelnej Radzie Konferen-

cyl Pokojowej przez delegatów polskich: I. J. Paderewskiego i R. Dmowskiego.

Terytorium Galicyi wschodniej nie jest jeszcze oznaczone, ale granica jego będzie przechodzić — według wszelkiego prawdopodobieństwa — na wschód od Przemyśla. (Określenie bardzo niedokładne! Red. „Naprz.”).

Co do samego statutu, to oczywiście nic jeszcze urzędowo nie wiemy. Ale pośrednio dowiedzieliśmy się, że zawiera on między innymi następujące punkty: Jak każda inna część kraju, tak i Galicya wschodnia będzie miała swych przedstawicieli w sejmie warszawskim; oprócz tego Galicya wschodnia będzie posiadała swój sejm krajowy z pełnomocnictwami w sprawach budżetu, oświaty, kolei, dobroczynności, samorządu miejscowego i t. p.; język polski i ruski będą miały te same prawa; namiestnik Galicyi wschodniej nie będzie odpowiedzialny przed Sejmem krajowym..

Dla zrozumienia sprawy Galicyi wschodniej na konferencji pokojowej nie należy zapominać, że Rada naczelna konferencji pokojowej, która obecnie składa się z pięciu członków (Frank H. Polk, A. J. Balfour, S. Pichon, T. Tittoni i K. Matsui) — uważa, iż tymczasowe oddanie Galicyi wschodniej Polsce jest maximum tego, co można było zrobić dla Polski, że zasadą, którą konferencja pokojowa, konsekwentnie i bezwzględnie stosowała i stosuje przy rozstrzyganiu wszystkich zatargów granicznych — jest zasada narodowości, że od tej zasady konferencja pokojowa odstępowała bardzo rzadko i to tylko w razie naglącej konieczności politycznej (taką koniecznością w sprawie Galicyi wschodniej była wspólna granica polsko-rumuńska), wreszcie, że nawet takie rozwiązanie sprawy Galicyi wschodniej nie jest (zapewne ma być: jest — Red. „Naprz.”) w kołach angielskich uważane za złamanie zasady stosowanej dotychczas i jest we wszystkich komisjach i podkomisjach przez przedstawicieli polityki angielskiej zwalczane.

W tych warunkach polityka delegacji polskiej, która zdołała uzyskać maximum tego, co było możliwe, musiała być niezmiernie ostrożna, licząca się z warunkami i oparta na głębokiej znajomości ludzi i stosunków panujących w kołach konferencji pokojowej.

Tak pisze obecnie korespondent endeckiego organu, pytając tedy, na jakiej podstawie tworzył p. Dmowski swoją słynną mapę.

„Czas” komentując uwagi korespondenta „Gazety Warszawskiej” pisze:

„Jest to najjaskrawszym sofizmatem, jeśli korespondent twierdzi, że konferencja stosuje „bez względnie” zasadę narodowości i że powyższe rozwiązanie jest jedyną jej konsekwencją. W całym szeregu wypadków zastosowano zasadę historycznych związków lub ekonomicznych względów: Gdańsk przemieniono na osobne państwo, motywując to historycznymi względami. Alzacyę i Lotaryngię zwrócono na podstawie historycznej i kulturalnej Francji, **Czechy niemieckie oddano Czechom**, jako część Korony św. Wacława. **Tym samym Czechom oddano Słowacznę, a nawet Ruś zakarpacką** — i to bynajmniej nie na lat 15, ale na stałe! — pod

JULIUSZ SŁOWACKI.

Do emigracyi o potrzebie idei.

Przypowieść (wyjątek).

„Pewnego dnia... gdy kry na Wiśle pękały a mostki były zerwane... pokazało się ludowi warszawskiemu na drugiej stronie Wisły cudowne zjawienie:

Ojczyzna — niby przez sto lat niewidziana, a w Anioła przemieniona tęsknotą ludu, a słońcem przez Boga ukoronowana, stanęła nad wodą i wyciągnęła ku ludowi swojemu swe matczyne ramiona... prosząc: aby ją wzięli synaczkowie wierni i przenieśli przez Wisłę i postawili w stolicy Ducha.

Lud więc cały z krzykiem i wrzaskiem, postrzegłszy Matkę swoją na drugim brzegu stojącą, zapragnął jej ognićcie.

Lecz żadnego nie było, kto by umiał pływać; mosty zaś były zerwane.

I rozpacz lud ogarnęła!

A widzenie trwało jakoby przez dziewięć godzin dnia zimowego.

Jedni rzucali się w wodę i tonęli; drudzy szli aż po szyję a. dna nie znalazłszy już pod nogami... wracali; inni chcieli budować pontony i posłali do Francji po inżynierów; inni nareszcie zaczęli bić profesory, których obowiązkiem było uczyć w szkole sztuki pływania.

A gdy widzenie zniknęło, smutek był po umarłych i większy jeszcze żal po Ojczyźnie straconej!

Wszakże znów stanęli starzy ludzie, którzy naród cieszyli nadzieją mówiąc:

Miejcie dobrą otuchę, albowiem Anioł ten niezawodnie pokaże się nam, nim pomrzemy.

A uczyni to albo zimą... gdy lód będzie na wodzie... albo latem... gdy mosty rzekę nam do przejścia łatwiejszą uczynią.

Dlaczegożby miał znów obierać Wielki-tydzień a pojawiać się jakby na udręczenie nas biednych?

Wszakże widział jak oto nawet... tonąc dla niego... umiemy, tysiącami ofiarować mu życie nasze. A pełni jesteśmy odwagi.

Ufajcie Bogu a miejcie oczy silnie zawsze na tamten brzeg obrócone a nawet krzyczcie głośno wszystkimi głosy: pokaż się! może usłyszysz!

A jeden człowiek był, który nie krzyczał, owsem naganił owe próżne, bezsilne krzyki i wołania; a sam, co rano rozbrawszy się do naga, biodra swoje przepasywał i, rzucając się do wody, mordował się z Wisły falami.

Aż mu pierś ową pracą rozrosła się a oddech posilniał... tak, że nie tylko na wodzie, ale pod wodą mógł zostawać całe godziny.

A inni mówili: że szalony jest i głupiec, bo pod wodą chodzi a żadnych ryb nie wyciąga.

Czy pereł szuka — krzyczeli — a tego niewie: iż pereł są w morzu... a Wisła jeno muł ma na spodzie i chwasty?

Wszakże uczyli się pływać od swoich profesorów.

A do Francji posłali niektórych, aby się w sztuce inżynierskiej wyćwiczyli.

I stało się: że dnia jednego dał się słyszeć głos niby z pod ziemi wychodzący... który wołał: „ojczyznę waszą jestem! znów przychodzę!”

A lud zbiegłszy się nad Wisłą słuchał! I głos ten niewidzialnymi ustami wydany słysząc, radował się, — wpadł w szaleństwo! Lecz około jakby wieczora nie widząc nigdzie Anioła... gdy nareszcie i wołanie ono ustało... wrócił do domu smętny mówiąc: „wiatr był i złudzenie!”

Sam jeden człowiek ów, który się był nauczył pod wodą oddychać, nie stracił nadziei, albowiem uważniej głosu słyszanego pilnując, przekonał się: iż ten jakoby od Krakowa ku Gdańskowi spodem wody wędruje.

Upatrzywszy więc czas i minuty... gdy Anioł podwodny (ciągle idący) był mu najbliższy... rzucił się w toń, ofiarowawszy wprzód Bogu życie swoje.

I wobec tej garstki ostatniej, która jeszcze na brzegu stała smętna, zniechęcona i bez nadziei, a jeszcze trzymała w ręku mosty gotowe i odwagę miała rozpachy — zjawił się rybak ów podwodny, lecz jakby umarły! a niesiony na rękach przez Anioła jasnego — przez Ojczyznę!

A Ojczyzna szła do miasta, niosąc ciało jego i mówiąc: nie umarł ani śpi, tylko w omdlałość wpadł, gdy mię pod wodą twarz w twarz zobaczył i samotny się ujrzał: że mnie jeden wyciągnąć niezdolny.

Oto przez wolę i miłość jednego człowieka, który się domyślił drogi, po której pójdę, wyratowaną jestem i żyć będę na wieki!”

hasłem, że im to dla ekspansji gospodarczej i komunikacyjnej potrzebne.

Wątpimy przeto, aby ktokolwiek uwierzył, że przy zręcznej polityce i przy trafieniu do polityków anglosaskich stosownymi, rzeczowymi argumentami, do których to kół widocznie dobrać nie umiano, nie dałoby się w sprawie Galicji wschodniej uzyskać korzystniejszego rozwiązania.

Pomagamy Niemcom wygrać wojnę.

Pod tym tytułem podaje warszawska „Gazeta Polska” bardzo trafny artykuł, z którego ważniejsze ustępy poniżej przytaczamy:

„Nietylko my, Polacy walczymy. Wojna, tu na Wschodzie, nie skończyła się dla nikogo. Sugestywnie nas widownia europejska, widownia polityczna paryska. Tam ludy zamorskie i zachodnie dobijają do portu pokoju. Patrząc na ich grę, mamy wrażenie złudne: że i u nas wojna jest w fazie końcowej, że jest to raczej „wyrównywanie granic”, „odpieranie band”, zatargi lokalne...

Ztąd nie łączymy ogniw sprawy wschodniej, nie budujemy systemu, nie utwierdzamy świadomości. Tyczą się to ogólnej psychiki społeczeństwa, tyczą się nawet czynników państwowych.

Co znaczy bowiem pomoc, jaką dajemy akcji Lievena? Oto miejscowy komitet rosyjski za pieniądze, udzielone mu przez skarb polski (endeckiego ministra Karpińskiego) zdążył już wysłać do oddziałów Lievena około 4000 wyekwirowanych ochotników.

Co to jest akcja ks. Lievena?

Oficjalnie wiemy o niej, że jest to akcja rosyjska, zmierzająca ku restytuowaniu Rosji, wyzwolonej z pod rządów bolszewickich.

Już jednak krótkie wzmianki, podawane w swym czasie przez warszawskie „Swobodnoje Slovo” musiały zastanowić każdego. Okazywało się, że w armii Lievena służą Niemcy, nietylko baronery nadbałtycka, ale oficerowie i żołnierze niemieccy. Że przedstawiciel Anglii w Kurlandii był zmuszony żądać: 1. usunięcia z oddziałów Lievena poddanych niemieckich, 2. przenieśnięcia tych oddziałów do Finlandii.

Dalej dowiadujemy się, że generał niemiecki(?) wzbrania się wypełnić te żądania, że trzeba było wreszcie groźnej noty Focha, ażeby nakłonić do naładowania „lievenowcami” dwóch pierwszych transportowców.

Te zebrane w jedno luźne wzmianki dają pikantny obrazek: coż to za wojska „Rosji patriotycznej”, Rosji Kołczaka i Denikina, subsydowanej przez koalicję — w imieniu których niemiecki wielkorządca Kurlandii wzdraga się łączyć z Judeniczem, podkomendnym Kołczaka?

Coż to za „misz-masz” niewypowiedziany, że w tych „patriotycznych” szeregach rosyjskich spokojnie zagnieździł się sobie podoficerowie niemieckiej armii, gdy ich koledzy, dawno przydzieleni do armii bolszewickiej, dotąd tkwią w niej z najwyższego błogosławieństwa swego rządu, który nawet specjalnymi rozkazami reguluje ich awanse, czas służby i t. d.?

Kresowe Biuro Prasowe, śnać miało też same wątpliwości, skoro aż zdecydowało się zasięgnąć informacji na miejscu. Okazuje się, wedle jego doniesień, że liczne eszelony wojsk niemieckich przebranych w Lievenowskie mundury płyną z Niemiec, że kwatermistrz Lievena zajmują meldunkowym sposobem Szawle — terytorium Tarybowego Państwa, że w Kownie uwijają się delegaci Lievena, że wracają Niemcy na Litwę, że Zimmerlee siedzi po dawnemu, Groener siedzi, że nie słyhać o żadnym przesadzaniu na skalisty finlandzki grunt miłych kwiatuszków rosyjsko-niemieckich, że natomiast akcja niemiecka na Wschodzie Europy rośnie, wzmacnia się, że Niemcy reprezentują tam jedyny świadomy czynnik, idący nie po omacku, nie macający gruntu po raz pierwszy, a całą siłą przeprowadzający politykę aż tak prosto w brutalnej kalkulacji krzyżackiej, że staje się ona wyrafinowanym machiawelizmem.

„Niemcy postawiły na dwa konie” oświadczyć miał major Groener, przedstawiciel wojskowy przy rządzie litewskim „i dalszobóg wygryją bądź na bolszewizm bądź na reakcji rosyjskiej”.

Dalej nie mówił tego Groener, ale my to musimy przewidzieć, że Niemcy wiedzą na Wschodzie wygrać wojnę, na Zachodzie przegrać.

Na tym Wschodzie trwa dotąd stan wojny.

Tu jest wszystko do zdobycia i wszystko do stracenia. Nagrodą zwycięzcy będzie Rosya, krajana nlczyja teraz, błogosławiony rynek zbytu i jedyna lokata kapitału.

O to wielkie premium wschodnie rozpoczyna się teraz szalony wyścig. Ściga się koalicja, ścigają się Niemcy. Dla pierwszej jednak jest to „jeszcze jedna kwestya”, dla drugich zaś kwestya zwycięskiego zakończenia wojny.

Dlatego Niemcy mają tu inicjatywę wiele prężniejszą, wolę bardziej wyteżoną i do rezultatów dochodzącą wydajniejszych.

Powiedzmy otwarcie, że Niemcy na Wschodzie są w zwycięskiej ofensywie i nie widać jeszcze końca zapasom...

Zaiste! żyjemy w krainie dziwolągów. Starym dyplomatom, wytrawnym politykom zachodu tańczy przed oczami wyzwolony świat wschodniej Europy, życie w niej się pisze nowym pismem, innymi symbolami, niż te, które się utarły w szkole wytrawnej polityki. My zaś, Polska, która rozumie ten nowy język, zawieszona jesteśmy słuchem o zachód, gdzie dobijają ostatnich targów, dzielą ostatnie kęsy zachodniego zwycięstwa.

Na wschód zaś za pieniądze Państwa Polskiego w białiznie szwajcarskiej, z mlekiem kondensowanym angielskim, za francuską wizą jadą posiłki dla „świeślejszego kniazia Lievena”, idą ku słońcu nowej jakiejś „rdzennie-rosyjskiej” Sachsen-Gottorp dynastji.

Zda się, że flet starego Fryca znowu słodko rozbrzmiewać poczyną, jak przed laty w tej przedwieczornej chwili, w zmierzchu wielkiej wojny, a przy tej melodji zbrodnicze ręce zasuwają poczynają nad Polską szybko tężejące w kamienny strup niechwytnie nici niemiecko-rosyjskiej zgody.

M. W.

Międzynarodowa konferencja socjalistyczna w Lucernie.

Szwajcarska Agencja telegraficzna donosi: Na posiedzeniu w dniu 9 sierpnia konferencja obradowała w dalszym ciągu nad ogólną sytuacją polityczną.

Matuszenko (Ukraina) oświadczył, że Ukraińcy byli zasadniczo zawsze za federacją z Rosją. Ale w obecnych warunkach, gdy w Rosji są u władzy albo bolszewicy albo reakcyoniści, nie pozostało Ukrainie nic innego, jak ogłosić swą zupełną niezawisłość.

Kalniń (Łotwa) protestował przeciw pogwałceniu Łotyżów przez Niemców, która nie zmniejszyło się także po zmianie systemu rządów w Niemczech.

Axelrod (rosyjski mienszewik) polemizował ostro przeciw rządowi bolszewickim w Rosji, gdzie nie panuje dyktatura proletariatu lecz dyktatura nad proletariatem. Międzynarodówka musi od bolszewików żądać przynajmniej tego, czego domagała się zawsze od burżuazji, mianowicie przywrócenia wolności indywidualnych.

Dr Fryderyk Adler (Niemiecka Austria) podkreślił, że niemieccy Austriacy również zachowują się krytycznie wobec metod bolszewickich i ubolewają nad tem, co się stało w Rosji i na Węgrzech; byłoby jednak błędem wydać już obecnie ostateczny sąd o bolszewizmie. Nowa Międzynarodówka może być tylko syntezą drugiej i trzeciej Międzynarodówki.

Longuet (Francja) oświadczył, że odnośnie do tekstu rezolucji przyszło o tyle do porozumienia, że rosyjska rewolucja nie może być w żadnym razie zniszczona przez interwencję ententy. Poza tem Longuet przyłączył się do wywodów dra Adlera, że ani druga ani trzecia Międzynarodówka nie reprezentuje obecnie całości myśli socjalistycznej i że musi się znaleźć droga do porozumienia pomiędzy obu organizacjami.

Na posiedzeniu popołudniowym sprawozdawca komisji Renaudel odpowiadał na rozmaite uwagi poczynione do wniosków komisji w sprawie ogólnego położenia politycznego. Podkreślił, że jest zadaniem Międzynarodówki zorganizować pracę i urzeczywistnić socjalizm, ale nie przez dyktaturę mniejszości lecz przez demokrację większości.

Sekretarz generalny Huysmans stwierdził, że osiągnięto porozumienie w kwestji interwencji w Rosji, jak również odnośnie do zagadnień terytorjalnych, gospodarczych i kolonialnych.

Przedstawiciele francuskiej większości i niemieckich niezawisłych socjalistów postavili wniosek, ażeby wstęp do rezolucji, który podkreśla silniej rewolucyjny charakter ruchu socjalistycznego i walki klasowej, zachowano w tej formie.

W głosowaniu francuska większość, niemieccy niezawisli, przedstawiciele Palestyny, Litwy i Niemieckiej Austrii oraz część delegacji angielskiej, rosyjskiej i holenderskiej oświadczy-

ła się za tekstem francuskiej większości, podczas gdy większość konferencji głosowała za tekstem komisji. Konferencja przyjęła potem cały szereg rezolucji, pomiędzy innemi rezolucję przeciw interwencji w Rosji i blokadzie Rosji. Inna rezolucja protestuje przeciw zatrzymaniu około 1 i pół miliona jeńców, których się traktuje jak niewolników.

Dalsza rezolucja domaga się od koalicji rządzeń przeciw rzeziom Armeńczyków. Inna rezolucja żąda wycofania wojsk niemieckich z Łotwy i Litwy i uznania Łotwy za państwo samodzielne. Inna rezolucja protestuje przeciw zachowaniu się Rumunów w Besarabji.

W kwestji bałkańskiej konferencja oświadcza się za federacją narodów bałkańskich przy utrzymaniu ich samodzielności. **Konferencja protestuje przeciw polityce ententy w Azji Mniejszej i przeciw obsadzeniu Smyrny przez wojska greckie.**

Konferencja przyjęła następnie rezolucję popierającą żądanie Korei, ażeby ją uznano za państwo niezawisłe, dalej rezolucję domagającą się dla Indji wolności słowa i zgromadzeń.

W końcu przyjęto wniosek Troelstry (Holandya) o wybór komisji dla studyów nad nową organizacją polityczną.

Generalny sekretarz Huysmans oświadczył, że konferencja na tem skończyła swe prace. Przewodniczący Henderson podziękował Huysmansowi za jego ogromną pracę organizacyjną i stwierdził, że pomimo różnicy zapatrywań na konferencji panował doskonały duch. Przyszły kongres genewski ma się stać imponującą manifestacją na rzecz socjalizmu i **przedewszystkiem na rzecz starych zasad demokratycznych ruchu socjalistycznego.** Axelrod podziękował Hendersonowi za to, że w ciągu całej wojny trzymał wysoko sztandar Międzynarodówki.

Na tem zamknięto konferencję.

Urzednicy-przedsiębiorcy.

(Ku uwadze p. ministra Przemysłu i Handlu).

Jest rzeczą powszechnie wiadomą, że urzędnicy niektórych ministerjów, a głównie Przemysłu i Handlu, biorą czynny i dość żywy udział w świeżo organizujących się przedsiębiorstwach handlowych i przemysłowych. Tak, np. w jednym z ostatnich numerów „Gazety Warszawskiej” (z dn. 8 sierpnia r. b.), w art. p. t. „Organizacja handlu”, w składzie komitetu organizacyjnego widzimy nazwiska trzech urzędników Min. Przemysłu i Handlu: pp. d-ra Hilchena, F. Woycieckiego i A. Jackowskiego.

Oczywiście jest to tylko jeden z wielu wypadków.

Zapytujemy: Czy dopuszczalne, by urzędnik państwowy był jednocześnie kupcem lub przemysłowcem? Bo proszę wziąć pod uwagę, że np. Min. Przem. i Handlu ma możność zdobywania ścisłych i rychłych informacji z dziedziny przemysłu i handlu wewnętrznego i zagranicznego, potrzebnych mu do zorientowania się w stanie obecnym naszego życia gospodarczego.

Nadto dla kupca lub przemysłowca urzędnik z Min. Przem. i Handlu z tytułu zajmowanego stanowiska jest wprost nieoceniony, gdy zachodzi potrzeba ułatwienia uzyskania koncesji na prowadzenie przedsiębiorstwa lub otrzymanie pozwolenia na przewóz towarów z zagranicy lub nawet z innych okolic kraju.

Wiemy przecież wszyscy, jak nasz tabor kolejowy jest przeciążony. Wiemy wszyscy, jak wiele można zdziałać z pomocą znajomości i stosunków.

A któż może mieć większe ułatwienia, niż urzędnik?

Nic przeto dziwnego, że kupcy wprost uganiają się za urzędnikami, którzy chcieliby wziąć udział w prowadzeniu przedsiębiorstwa. Zyskują oni w nich pierwszorzędną personel kierowniczy, mający w swem rozporządzeniu aparat urzędowy przy zbieraniu informacji nietylko o stanie przemysłu i handlu wogóle, ale i o stronach słabszych swego konkurenta.

Urzednicy Min. Przem. i Handlu angażują się w przedsiębiorstwach. Tak. Nie dziwny się. Ale dziwny się, że p. minister Przemysłu i Handlu podobne postępowanie toleruje. **Ministerjum Przem. i Handlu nie jest domem dla importu i eksportu, a jego urzędnicy — komisyonerami, myszującymi jaką drogą można by pobić konkurenta z naprzeciwka.** Ministerjum Przem. i Handlu jest urzędem państwowym, a jego urzędnicy — siłą wykonawczą, nie zainteresowaną osobiście w dobrych lub złych koniunkturach gospodarczych.

Nie wątpimy, że nowy minister Przem. i Handlu spojrzy na tę sprawę inaczej.

Wreszcie jakżeż często interes prywatny urzędnika staje na przekór przysiędze, jaką on składa przy obejmowaniu urzędu.

Wiemy, że poprzedni minister postępowaniem własnym dawał podwładnym swoim zły przykład.

Zjazd radnych P. P. S.

Na posiedzeniu Centralnego Wydziału do spraw samorządowych P. P. S. ustalony został ostateczny termin zjazdu radnych i członków Magistratu P. P. S. na 27—28 września. Zjazd odbędzie się w Warszawie. Frakcje P. P. S. w Radach miejskich powinny wysłać delegatów na Zjazd, przynajmniej jednego na dziesięciu naszych radnych. Ze względu jednak na doniosłe znaczenie zjazdu pożądane jest przybycie jak największej ilości towarzyszy radnych. Prezydenci i wice-prezydenci miast, oraz ławnicy przybyć powinni wszyscy.

Tematy rozpraw: sprawozdania poszczególnych frakcji P. P. S. w radach miejskich, ordynacja wyborcza do rad miejskich, organizacja magistratów, związek miast, budżety i finanse miast, szkolnictwo, opieka nad dzieckiem, roboty publiczne, uprawa gruntów podmiejskich, sprawy robotników w dziedzinie komunalnej, przedsiębiorstwa miejskie, budowa mieszkań robotniczych, miasta ogrody, odbudowa miast, sprawy sanitarne, aprowizacja.

Frakcja P. P. S. w radach miejskich (względnie poszczególni towarzysze) powinni nadesłać Sekretaryatowi Wydziału Centralnego do spraw samorządowych spisy radnych i ławników P. P. S. wraz z ich adresami i wnioski co do porządku dziennego zjazdu. Towarzysze, chcący wygłosić referat na zjeździe, powinni zakomunikować o tem Sekretaryatowi przed 1-szym wrześniem, podając temat i zasadnicze tezy referatu.

Pożądanem jest, aby do dnia 1-go września wszystkie frakcje P. P. S. w radach miejskich przysłały sprawozdanie z działalności do dnia 1 sierpnia, oraz budżet miasta.

Tam, gdzie nasi towarzysze radni nie tworzą jeszcze osobnej frakcji, powinni to natychmiast uskutecznić.

Koszta podróży pokrywają organizacje miejscowe, Sekretaryat zobowiązuje się tylko dostarczyć mieszkań oraz wystawić się o tanie obiady i kolacje.

Zaznaczamy, że okólnik powyższy dotyczy radnych P. P. S. na terenie całej Polski.

Listy należy adresować: Centralny Wydział do spraw samorządowych, Warszawa, Warecka 7. Sekretaryat czynny codziennie od 4 do 7 wieczorem.

Towarzysze, Towarzyski.

Gospodarka miejska była dotąd polem, na którym pod rządami carskiej Rosji i okupantów porosły liczne chwasty. Dzięki wstecznej ordynacji wyborczej zarząd miast spoczywał w ręku klas uprzywilejowanych, robotnicy w całości prawie usunięci byli od wpływu na sprawę samorządu miejskiego. Pomimo to jednak i za czasów okupacji — gdy rady miejskie istniały zaledwie w kilkunastu miastach — staraliśmy się wyzyskać je w miarę możliwości dla obrony interesów robotniczych. Za czasów okupacji odbył się pierwszy, nieliczny sięgający rzeczy, zjazd radnych miejskich.

Dziś jest już inaczej, we wszystkich radach miejskich rozlega się głos naszych przedstawicieli, w niektórych zaś miastach zaufanie ludności powołało nas do objęcia całkowitego kierownictwa samorządowymi instytucjami miejskimi. Nowe czasy wkładają więc na nas nowe obowiązki. Musimy gospodarkę gminną pchnąć na nowe tory, zgodne z potrzebami szerokich mas ludności. Rady miejskie stać się dla nas powinny jedną z placówek budownictwa nowego, socjalistycznego ustroju. Zjazd działaczy samorządowych P. P. S., zwołany na dzień 27 i 28 września, ma nam dopomóc w spełnieniu tych wielkich zadań. Dlatego też wzywamy Towarzyszy do wzięcia w nim jak najliczniejszego udziału.

Centralny Wydział do spraw samorządowych.

Uchwały Rady nar. ks. Cieszyńskiego.

Cieszyn. (PAT) Rada narodowa Ks. Cieszyńskiego uchwaliła wyasygnować 35.000 koron na obwałowanie Wisły na przestrzeni od Dzieńdzic po Zabrze, dalej 22.000 kor. na budowę mostu między Cieszynem a Bielskiem, oraz 46.000 K subwencji dla gmin Sibicy, Łąk i Darkowa na roboty na Olzie.

Cieszyn. (PAT) Rada narodowa postanowiła zastosować i w Księstwie Cieszyńskim ustawę aprowizacyjną, uchwaloną dla całej Polski przez Sejm, zastrzegając sobie tylko samodzielne ustalenie cen maksymalnych. Towarzystwo rolnicze Ziemiaków będzie upoważnione do skupowania ziemiopłodów.

KRONIKA.

Kraków, czwartek 14 sierpnia.

NIEMA KSIĄŻEK ROBOTNICZYCH w krakowskim magistracie zgłaszającym się po nie oświadczają, że książek niema. Co ma robić z sobą robotnik, który bez tej książki nie może dostać pracy? Magistrat winien wydawać tymczasowo legitymacje, by swoje zaniedbanie co do książek naprawić i nie przeszkadzać ludziom w znalezieniu zarobku.

NA KARĘ ŚMIERCI skazano bandytę Romana Szczepanika z Książki koło Podłęża za napady rabunkowe, w których groził śmiercią napadniętym. Wyrok wykonano.

LEKARZ CZY LICHWIARZ? Dr L. W. lekarz w Krakowie przy ul. Podwale 1, za odwiedzenie chorego robotnika, zamieszkałego w Krakowie przy ul. Smoleńsk, między 7 a 8 wieczór pobrał tytułem honorarium lekarskiego kwotę 80 (osmdziesiąt koron). Pana tego polecamy komitetowi dla walki z lichwą!

GRUPA ROBOTNIKÓW MŁODOCIANYCH w Podgórzu urzędza z współudziałem Kółka mandolinistów „Espana” w niedzielę 17 bm. w sali Tow. Domu rob. Wieczorek muzykalno-wokalny. Początek punktualnie o godz. 8 wiecz.

Z. P. S. D. urzędza w sobotę dnia 16 bm. o godzinie 2 pop. w sali teatru żydowskiego przy ul. Bocheńskiej, odczyt tow. Ehrlicha, radcy miejskiego z Warszawy na temat: „Kwestya żydowska w Polsce, a kwestya polska wśród żydów”. Wstęp K 4 i 2.

Z FABRYKI MYDŁA ŚMIECHOWSKIEGO W PODGÓRZU. W poniedziałek dnia 11 sierpnia robotnicy wyżej wymienionej firmy — zażądali podwyższenia płac dziennych z kor. 12 na kor. 20. Na powyższe żądania właściciel firmy, p. Śmiechowski się nie zgodził. Robotnicy wobec tego zastrejkowali, ale w tym samym jeszcze dniu delegacye robotników wspólnie z przedstawicielem Komisji zawodowej tow. Pasztą i p. Śmiechowskim, zawarła umowę, iż płace zostaną podwyższone z 12 kor. dziennie na kor. 18. Wobec tego postanowiono we wtorek powrócić do pracy.

BRACIA ALBERTYNI wyjaśniają (z powodu artykułu o brakach aprowizacyjnych w Krakowie), że brak soli w Krakowie nie był spowodowany zatrzymaniem soli przez ich zakon. W Krakowie jest trzech odbiorców hurtownych soli: zakon br. Albertynów, p. Grzybowski i p. Lisowski. Otóż w lipcu, ze względów jakichś formalności, p. Grzybowski nie dostał stałych 16 wagonów soli i stąd wytworzył się brak soli. — Nadto zwłoka w otrzymaniu soli wypłynęła z tego, że Wieliczka zażądała przysłania worków na sól, tymczasem, jak dotąd ministerium przyjmowało worki tylko na grubą sól, warzonką zaś wysyłało w własnych workach. Na sierpień znowu p. Grzybowski dostał stałe 16 wagonów soli, br. Albertyni zaś tylko 6 wagonów, dopiero później, wskutek ich zabiegów w Warszawie dodano im 2 i pół wagonu. Zakon ten nie ma obecnie kwesty i przytulisko swe dla bezdomnych utrzymuje z sprzedaży soli (po cenach wyznaczonych przez władzę).

SPRZEDAŻ PAMIĄTKOWYCH MAREK sejmowych na cele filatelistyczne będzie się odbywać w urzędach pocztowych Kraków 1, Biała i Bielsko 1 wyłącznie w całych arkuszach lub seryach po cenie obliczonej według stałego kursu, tj. 1 marka równa się 1 K 75 hal. Zatem sprzedaż marek odbywać się będzie w koronach według podanego stałego kursu.

WEZWANIE DO SKAUTÓW! Ministerstwo Spraw wojskowych potrzebuje do ochrony i konwoju transportów wojskowych, idących z Francji do Polski znaczniejszej liczby żołnierzy. By nie uszczuplać kadr wojskowych wzywa młodzież skautową do zgłaszania swym usług Ojczyźnie i wyręczenia w służbie konwojowej żołnierzy czcigodnych. Zgłaszać się mogą natchmiast wszyscy członkowie organizacji skautowych, którzy ukończyli 15 rok życia. Koszt jazdy i utrzymania ponosi Skarb Wojskowy. Zgłoszenia pisemne, opatrzone pozwoleniem rodziców lub opiekunów i dowodem przynależności do organizacji skautowej nadsyłać należy natychmiast na ręce kpt. dra Tadeusza Piotrowskiego. Dowódcy wojsk samochodowych, Kraków ul. Smoleńska 26.

POTWORNEGO MORDERSTWA dopuścili się nieznani dotąd sprawcy na 14-letniej dziewczynie wiejskiej, Stanisławie Legut w Tarnawie

Dolnej, w powiecie wadowickim. Zbrodni dokonano na pastwisku, w jasny dzień. Matka nieśczęsnej ofiary znalazła w krzakach jałowca zwłoki córki, zmasakrowane w nieludzki sposób.

PASKARZ KOLEJOWY! Z Dębicy donoszą nam: W artykule p. t. „Paskarz kolejowy”, ogłoszonym w krakowskim „Nowym Głosie” z 29 lipca b. r., proszono dyrektora krakowskiej dystrykcyjnej kolejowej, p. Prachtla, o przeniesienie stąd maszynomistrza, Wład. Stefana, wyliczając przytem paskarskie tego pana (jako członka rady nadzorczej miejscowego konsumu kolejowego) zasługi, które wychodziły na szkodę biednego personelu. Nie wiemy, czy owa prośba odniesie pożądany skutek. Bo wszystkie przez tego pana uprawiane paskarstwa były jeszcze w zeszłym roku omawiane na szpaltach „Prawa Ludu”. A omawiano je dlatego, że ginęły bez śladu przeznaczone dla aprowizowania personelu **całe żywe byki!**

Oprócz tego okradziono niemiłosiernie samą koleję z cennych materiałów pod bokiem naczelnika ogrzewalni, który, pełniąc służbę nad dyetach w Dębicy, tego rabowania mienia kolejowego nie widział. Jedni paskowali na grubo, a drudzy na grubo kradli. Tow. Szydlik powiedział to sprawcom na zgromadzeniach publicznych w oczy, lecz żadna z tych endeckich pereł nie miała odwagi zaskarżyć go o to do rządu. — Zrozumiałem wobec tego jest, że w interesie samej kolei leży, nie samo tylko ewentualne przeniesienie do dystrykcyjnego maszynomistrza Stefana, lecz bezwzględne użycie tu potężnej miotły.

INSPEKTORZY SZKOLNI. Wydział dla spraw szkolnictwa przy Komisaryacie Nacz. Rady ludowej w Poznaniu ogłasza konkurs na stanowisko inspektorów szkolnych powiatowych w obrębie byłego zobaru pruskiego.

Na stanowisko to powoływać się będzie kandydatów z wykształceniem uniwersyteckim, z praktyką szkolną i dokładną znajomością szkolnictwa ludowego. Ubiegać się o nie mogą również zdolni i dzielni nauczyciele z wykształceniem seminaryjnym, mogący się wykazać wybitną działalnością pedagogiczną i dydaktyczną. Warunkiem dalszym jest beznaganna przeszłość narodowa kandydata. Granica wieku nie ponad 50 lat życia.

Podanie nadsyłać należy do Komisaryatu Nacz. Rady Ludowej w Poznaniu Wydział II a, do dnia 15 sierpnia b. r. z dołączeniem życiorysu, metryki, uwierzytelnionych odpisów świadectw i dyplomów, dalej świadectwa zdrowia, lat służby i pracy zawodowej. W życiorysie winny być wymienione stosunki rodzinne, wyznania i narodowości, własne, żony i dzieci.

Wszelkie dawniejsze zgłoszenia należy ponowić, względnie uzupełnić.

ZBIERANIE ROŚLIN LEKARSKICH W SIERPNIU. Oddział popierania krajowej produkcji roślin lekarskich Ministerstwa zdrowia publicznego ogłasza: W miesiącu sierpniu zbierać należy następujące dziko rosnące rośliny leśne: Ziele, czyli lodygę z liśćmi i kwiatami: tasznika pospolitego, skrzypu polnego, bylicy, piołunu. Kwiaty: dziewanny, jasnoty, białej, rumianku, ślazu leśnego, wrotyczu.

Liście: Mącznicy lekarskiej, podbiału. Owoce: borówki czernicy, maliny właściwej. Zarodniki: widłaka goździstego. Przetwórcy: sporyszu. Plechę: płucnicy czyli porostu islandzkiego.

Nie wymieniamy roślin trujących, których zbieranie i suszenie wymaga szczególnych ostrożności i odbywać się powinno tylko pod kierownictwem fachowo przygotowanych osób.

Nieznanych sobie dobrze roślin nie należy wcale zbierać. Zbierać należy tylko wówczas, gdy rośliny zupełnie obeschły z deszczu lub rosy, najlepiej w czasie pogodny, słoneczny, między godziną 10 rano a 7 wieczór. Suszyć należy natychmiast po zebraniu, w cieniu, na przewiewnym poddaszu, bardzo cienką warstwą rozłożone. Suszące się rośliny należy kontrolować, czy nie zagrzewają się lub nie pleśnieją. Ususzone rośliny i ich części powinny mieć piękne zabarwienie, a w palcach kruszyć się z łatwością. Unikać zanieczyszczeń innymi roślinami. Przechowywać należy suszone rośliny w szczelnych pudełkach lub skrzyniach w zupełnie suchym miejscu; odnosi się to szczególnie do kwiatów.

Informacji w sprawie zbierania, uprawy i sprzedaży ziół lekarskich udziela Ministerstwo Zdrowia Publicznego, Wydział XI (Oddział popierania krajowej produkcji roślin leczniczych) Warszawa, Aleje Belwederskie 27.

ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ. Komisarz dla Zagranicznych Prywatnych Zakładów Ubezpie-

czeń na były zabór austriacki ogłasza, że wskutek zarządzenia ministerstwa skarbu muszą wszystkie takie, Towarzystwa (z wyjątkiem włoskich), które nie mogą wykazać się wzajemnością swych państw w stosunku do polskich Zakładów ubezpieczeniowych wstrzymać dalszą akwizycję nowych ubezpieczeń we wszystkich działach. Na tę okoliczność powinno się więc w interesie samych ubezpieczonych przy zawieraniu nowych umów o ubezpieczenia jak najpilniej uważać.

Nadto muszą wszystkie te Towarzystwa wykazać się dowodem wciągnięcia do rejestru handlowego na terenie b. zaboru austriackiego z tem zastrzeżeniem, że działania na mocy dawniejszego wciągnięcia do rejestru w miejscowości innej, leżącej poza obrębem państwa polskiego nie może być dopuszczane.

Ruch pociągów Kraków-Cieszyn.

Krakowska dyrekcyja kolei państwowych ogłasza: Od dnia 15 sierpnia 1919 począwszy, przechodzić będzie pociąg Nr 22 N, odchodzący z Krakowa o godz. 5.18 rano wprost do Cieszyna, z przyjazdem tamże o godz. 10.20 rano, a pociąg odchodzący z Cieszyna o godz. 2.21 popołudniu przychodzić będzie wprost do Krakowa na godzinę 18.57. — Oba pociągi kursować będą na szlaku Lwów—Cieszyn przez Dziedzię Bielsko i z powrotem.

Równocześnie zaprowadza się na szlaku Cieszyn—Bielsko nową parę pociągów osobowych. Odjazd z Bielska godz. 14.08, przyjazd do Cieszyna godz. 15.52

Do pociągu tego doprowadzać się będzie 2 wagony bezpośredniej komunikacji, które odchodzić będą z Krakowa o godz. 10 rano. Wagony te wracać będą z Cieszyna o godz. 17.28 i przyjechać do Krakowa o godz. 22.28.

Z życia partyjnego.

ODCZYT. Staraniem Komisji oświatowej Rady rob. P. P. S. odbędzie się w piątek o godz. 11 rano w sali biblioteki Związków rob. odczyt pt. „Stanowisko naszej partji w obecnej chwili”. Referent tow. dr B. Drobner. Wstęp tylko dla

towarzyszy, posiadających legitymacje partyjne.

POSIEDZENIE WYDZIAŁU RADY ROBOTNICZEJ krakowskiej odbędzie się w czwartek 14 sierpnia o godz. 7 wieczór w lokalu Związku Stow. rob. Ze względu na ważność spraw prosimy wszystkich członków o bezwarunkowe przybycie. **Prezydium Rady.**

BACZNOŚĆ! MURARZE, CIEŚLE, MALARZE, KAMIENIARZE I KOMINIARZE. W piątek 15 bm. o godz. 10 rano w Krakowie przy ul. Dunajewskiego 5, odbędzie się konferencja robotników budowlanych, na którą prosimy wysłać delegatów. Delegatów wybierają wszystkie grupy w stosunku 1 na 50 członków zorganizowanych. Delegaci mają być zaopatrzeni w mandaty swoich grup. **Komisja zawodowa.**

BACZNOŚĆ! ROBOTNICZY I ROBOTNICE PRZEMYSŁU CERAMICZNEGO. Z dniem 15 sierpnia zostaje biuro centralne przemysłu ceramicznego przeniesione z ul. Dunajewskiego 5 III p. do Dzielnicy XXII (Podgórze) pl. Serkowskiego 11, I p., Dom robotniczy. Upraszamy przeto wszystkie grupy i stacje płatnicze, by zwracały się pod powyższym adresem: Związek przemysłu ceramicznego Kraków XXII, pl. Serkowskiego 11, na ręce tow. Tadeusza Kociołka.

GŁÓWNY SKŁAD DLA POLSKI
PERLBERGER I SIMENKER, Kraków, Grodzka 48.

20.000 koron nagrody.

W przechodzie ulicami Długą i Sławkowską do Rynku głównego zgubiłem portfel ze znaczną sumą pieniędzy, weksłami i innymi dokumentami osobistymi.

Uczciwego znalazcę upraszam, by zechciał zatrzymać na pamiątkę portfel z pieniędzmi i weksłami, jedynie zwrócił mi najważniejszy dokument: bilet na jutrzejszą premierę Uciechy „Jedynaczka Króla Smalec”.

Józef Kalasanty Kempniński.

XV. zwyczajne Ogólne Zgromadzenie członków Powiatowego Towarzystwa zalickowego w Białej

odbędzie się w dniu 22 sierpnia br. o godz. 4 popołudniu w lokalu Towarzystwa, plac Franciszka 1. 2

z następującym porządkiem dziennym:

1. Odczytanie i zatwierdzenie protokołu z ostatniego ogólnego zgromadzenia.
2. Sprawozdanie dyrekcyi z czynności i rachunków za rok 1918.
3. Sprawozdanie komisji rewizyjnej z wnioskiem na udzielenie dyrekcyi absolutorium.
4. Rozdział zysku.
5. Wybór członków Rady nadzorczej.
6. Wybór członków komisji rewizyjnej.
7. Zatwierdzenie wyboru członków dyrekcyi.
8. Zmianę statutu.

W razie braku kompletu dla uchwalenia zmiany statutu, odbędzie się w tym celu powtórne Walne Zgromadzenie dnia 29 sierpnia o godz. 4 popołudniu, na którym zostaną powzięte ważne uchwały bez względu na liczbę obecnych członków.

Rada Nadzorcza powiatowego Towarzystwa zalickowego w Białej,

Stowarz. zarej. z ograniczoną poręką.

Prezes: Dr Gross mp. Sekret.: H. Domanus mp.

Adwokat Dr. Maksymilian Dittersdorf powrócił i otworzył kancelaryę adwokacką w Krośnie.

Jul. Łopatka, Zakopane.

Właścicielka apteki umarła 7/VIII. Obecny właściciel ustanowił nad nami magistra. Do Kołomyi nie przyjeżdżaj, tylko do Stanisławowa, tam wyjadę albo Dr. Schorr w celu porozumienia się z Tobą. Bliższe szczegóły w liście w aptece p. Macury. **FraneK.**

Oszczędne Gospodynie

używają najlepszej pasty do obuwia

ERDAL ERDAL

w puszkach zawierających 30 dkg. po 7 K. Wszędzie do nabycia.
Repr. Józef Lax i Syn, Kraków, Starowiślna 6.

Poszukuje się do natychmiastowego kupna lub wynajęcia

- 1) 2½ kilometra kolejki polnej wraz ze sześcioma lub więcej wózkami,
- 2) auto ciężarowe 3—5 ton pojemności w dobrym stanie ewentualnie z doczepką potrzebne do zwózki drzewa opałowego.

Oferty lub warunki należy odwrócić wnosząc do firmy

WĘGIEL I ASBEST

Spółka z ogr. por.

W KALWARYI ZEBRZYDOWSKIEJ.

KURSA PRAWNICZE

„IUS” KRAKÓW Rynek główny L. 22. „IUS” 2699 rozpoczynają nowe **KURSA ZBIOROWE** do wszystkich egzaminów prawnych. — **KURSA ZBIOROWE** prowadzone przez najwybitniejsze siły. Stuchacze otrzymują cały materiał dostosowany do ostatnich zmian. Zgłoszenia natychmiast pożądane.

Dla prawników, wojskowych i urzędników wyprobowany **System pisemny.** Egzaminy uniwersyteckie, adwokackie, sędziowskie.

Za mieszkanie w Krakowie

z 4—5 pokoi z komfortem urządzone, nieumeblowane, oddam wille w Zakopanem, składającą się z 7-miu pokoi umeblowanych, z światłem elektrycznym i wszelkimi wygodami. Wiadomość w Biurze ogłoszeń Feliksa Stattera Grodzka 13.

Absolwent Akademii Handlowej udziela lekcji z przedmiotów: buchalterji, korespondencji, rachunków kupieckich i stenografii. Przygotowuje również do egzaminu wstępnego. Wiadomość w biurze F. Stattera, Kraków, Grodzka 13.

„MATURA”

Kraków, Grodzka 32/II.

Dokładne i szybkie przygotowanie do matury i wszelkich egzaminów w zakresie szk. śr. i sem. naucz. Najwybitniejsze siły. Prospekt gratis. Kursy zbiorowe i indyw. System korespondencyjny.

Poszukuje się zdolnych ślusarzy i blacharzy.

Listowne zgłoszenia do Rafinacji nafty w Limanowej.

! KAFLARNIE!

Zawiadamiam, iż nadszedł transport

GLEJTY

OŁOWIANEJ

Oferty na żądanie wysyła firma

FR. LENERT

Kraków, ul. Sławkowska 6.

DO PRZENICOWANIA

i nowe ubrania przyjmuje

M. KUGIEL

Kraków, ul. Skłeczna 5, II p.

Biuro pośrednictwa pracy

przy Związku Urzędników i Urzędniczek Prywatn.

w Krakowie przy ulicy Sławkowskiej 1. 6

poleca P. T. Firmom i Instytucjom finansowym

pierwszorzędne ukwalifikowane siły biurowe męskie i żeńskie.

Zapotrzebowania zgłaszać pod adresem Związku.

Potrzebna kobieta

do kuchni restauracyjnej z całym utrzymaniem i mieszkan- ujem. Rose, Sienna 2.

OGŁOSZENIE.

MINISTERSTWO PRACY i OPIEKI SPOŁECZNEJ

ogłasza niniejszem

KONKURS

na posady inspektorów i podinspektorów pracy do spraw rolnych.

Wymagane wyższe wykształcenie i znajomość stosunków robotniczych. Pierwszeństwo będą mieli rolnicy, mogący wykazać się pracą w kooperatywach, kółkach rolniczych i t. p. Ewentualne początkowe wynagrodzenie według kat. VIII—VII etatu plac, urzędników państwowych. Podania z dołączeniem odpisu świadectw i powołaniem się na referencje należy składać do Sekretariatu Sekcyi I Ochrony Pracy (Warszawa, Pl. Dąbrowskiego 1, II p. w godz. 10—1) do dnia 15 sierpnia r. b. włącznie.

WOLNOŚĆ!

Najlepsza bibułka cygareetowa w książeczkach i tutekach. Wyrób - Krajowy jedynej galicyjskiej fabryki bibulek do papierosów

Główny skład

Żywiec.

Brylanty, zegarki złote, korale oraz wyroby ze złota, srebra i platyny, sztuczne zęby, wszelkie antyki, kupuje po najwyższych cenach

ZEGARMISTRZ

HENRYK MELCER

KRAKÓW, UL. SŁAWKOWSKA L. 16, obok mag. bronl.